

nu har faaet Mellemskolen som Tilbygning. Jeg tror; at den ikke alene vil kunne staa Maal med den, men langt overgaa den, naar Vægten lægges paa Skolens Skikketthed for Livet og praktisk Virksomhed. Det nuværende Tilskud er kun 3,500 Kr., og det er meget lidt.

Der er et andet Punkt, der vedrører Følskolen, som jeg ogsaa gjerne vil røre ved i Forbigaaende. Det er den Lov, vi vedtog i Fjor om meget skarperø Regler for Skolestuernes Renligholdelse. Der skal jo nu udarbejdes en Renlighedsvedtægt for hver Kommune, og efter den skal Skolens Renligholdelse foregaa. Det fører, efter de Erfaringer, jeg har gjort i denne korte Tid, den har været paa Omtale, til meget store Udgifter. I vidtstrakte Kommuner med en tynd Befolkning, hvor Skolerne ligge spredte omkring paa Markerne udenfor Landsbyerne, bliver det vanskeligt at faa en Husmandskone, en Arbejdsmandskone, en Haandværkerkone, eller hvem det nu kan være, til at overtage Skolens Renligholdelse uden en meget stor Betaling. Hun skal undertiden gaa en Fjordingvej for at naa Skolen, og hun skal jo derhen hver Dag. At vi vedtog det i Fjor, var i sin Orden. Vedtagelsen var et Led i Kampen mod smitsomme Sygdomme, specielt mod Tuberkulosen, og det kan maaske da i nogen Maade sammenstilles med det, vi vedtog i 1900 om Kampen mod smitsomme Sygdommes Udbredelse. Det kunde maaske tages under Overvejelse, om der ikke, hvor Byrden falder saa tungt, som i de vidtstrakte, tyndt befolkede Kommuner, kunde gives et Tilskud af andre Kasser, ligesom ved smitsomme Sygdommes Behandling, af Amtsrepartitionsfonden eller af Statskassen. Jeg anede ikke i Fjor, at Lærerne ikke vilde have med Skolerengøringen at gøre, men det er jo nu bleven Parole inden for Lærerstanden, og Kommunerne ere da nødte til at leje Arbejdet ud til private, hvorved Bekostningen i mange Kommuner maaske kan blive i tusindevis.

Jeg skal nu tilsidst omtale et Andragende, der er indsendt fra Fællesforeningen af jyske Landboforeninger til Trafikministeriet, eller maaske er det stilet til Landbrugministeriet. Det gaar ud paa i den kommende Vinter af Statsbanerne at opnaa fragtfri Tilførsel særlig fra Øerne til de af Misvækst hjemsøgte jyske Egne. Jeg vil paa det bedste anbefale det, og jeg vil i nogle faa Minutter dvæle ved den Hjem-søgelse ved Larveangreb, der har ramt navnlig midtjyske Egne. Den er allerede korte-

lig omtalt af det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen). Der er ikke i Mands Minde passeret noget lignende for det jyske Landbrug paa de Egne, hvor Ødelæggelsen har været størst. Jeg bor omtrent i Centrum af Ødelæggelsen og kom derved meget tidlig til at faa Øjet op derfor og kom til at tage mig af Sagens Behandling for Offentligheden. Midt i Juni saa man de første Spor paa Havremarkerne, de bleve visne, de unge Spirer forsvandt, man var den Gang ikke klar over, hvad der skete, det var noget nyt. Men inden Juni Maanedes Udgang var paa min Egn tilsaaede Arealer paa Snese Tønder Land fuldstændig tømte for Afrøde, der kunde staa enkelte Straa, der knap kunde raabe til hverandre, men ogsaa de vare syge, og Aksene, der senere kom, vare svange. Man vidste den Gang ikke noget om Ødelæggelsens geografiske Udstrækning. Endnu i Juni Maanedes Slutning antog jeg, at den kun omfattede 5—6 Sogne i Kellerupkredsens vestlige Del, det var lettere Jorder, og jeg havde ikke den Gang været tilstrækkelig ude i Landets andre Egne. Og Landbobladene indeholdt den Gang stadig væk rosenfarvede Skildringer fra hele Landet. Det var først hen i anden Uge af Juli at disse rosenfarvede Skildringer begyndte at afløses af Røster, der meldte om Ødelæggelse baade her og der. Jeg blev da snart klar paa, efter at jeg havde skrevet om det, at Skaden omfattede meget vidtstrakte Egne i Midtjylland, ja, næsten alle jyske Amter. Ødelæggelsen greb mere og mere om sig. I Midten af Sommeren angreb den Roemarkerne, der paa det Tidspunkt var Landmandens bedste Haab. Det var saa under Overvejelse i en snæver Kreds, hvad der skulde gøres, og vor første Tanke var, hvis Ødelæggelsen var ganske lille i Udstrækning, da at danne lokale Laaneforeninger med solidarisk Ansvar, der muligvis kunde opnaa billige Statslaan, som jo ikke saa sjældent ere bevilgede under forskellige Omstændigheder. Men det viste sig snart, at dette var umuligt, Skadens geografiske Udstrækning var for stor. Jeg fik da den stedlige Landboforening til at tage sig af Sagen. Der blev holdt et Møde af Landboforeningens Bestyrelse og Valgkredsens Sogneraadsformænd. Sagen blev udførlig omtalt, der blev indhentet Indberetninger, og man lagde den Plan at søge at formaa Fællesforeningen af jyske Landboforeninger, det jyske Landbrugs øverste Repræsentation, til at tage sig af Sagen og slaa ind paa den eneste Vej, der maatte være